

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 136 § inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att i inkomstskattelagen införs en bestämmelse som innebär att lindring medges i den progressionseffekt som vissa pensioner från utlandet har på beskattningen av förvärvsinkomst från Fin-

land.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen avses bli tillämpad första gången vid beskattningen för 1997.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I de avtal för undvikande av internationell dubbelbeskattning (*skatteavtal*) som Finland har ingått finns i allmänhet en bestämmelse enligt vilken en sådan inkomst som enligt avtalet beskattas endast i utbetalarsstaten kan inbegripas i beskattningsunderlaget i mottagarens hemviststat. Efter att skatten i hemviststaten beräknats på detta sätt debiteras dock inte den del av skatten som hänför sig till inkomsten från utlandet (*utlandsinkomst*).

För att inkomsten skall kunna inbegripas i beskattningsunderlaget förutsätts i Finland att i den interna lagstiftningen ingår en uttrycklig bestämmelse om detta. För närvarande ingår en sådan bestämmelse i 6 § lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning (1552/1995). Enligt mom. 1 i denna paragraf utgör inkomst som förvärvats i en främmande stat och i fråga om vilken Finland i ett internationellt avtal har avstått från att använda sin beskattningsrätt skattepliktig inkomst för en fysisk person. Med att inbegripa inkomsten i beskattningsunderlaget förstås att utlandsinkomsten vid beskattningen till en början räknas samman med inkomsten från hemviststaten (*hemlandsinkomst*) och avdragen görs från den sammanräknade inkomsten. Härvid avgörs rätten till grundavdrag och pensionsinkomstavdrag, som beviljas endast personer med en viss maxiinkomst, på basis av totalinkomsten. Ut-

landsinkomsten liksom även hemlandsinkomsten beaktas vid beskattningen till sitt bruttobelopp. Den stats-, kommunal- och kyrkoskatt som beräknats på detta sätt debiteras inte till den del som belöper på utlandsinkomsten. Avsikten med förfarandet är att personer som förvärvat såväl utlandsinkomst som hemlandsinkomst skall betala proportionellt sett lika mycket skatt på sin hemlandsinkomst som han skulle betala på sin hemlandsinkomst i det fall att han endast förvärvat hemlandsinkomst till ett belopp som svarar mot det sammanlagda beloppet av hans utlandsinkomst och hemlandsinkomst. Detta syfte förverkligas dock inte om beskattningsnivån för inkomsten i fråga i den andra staten är högre än beskattningsnivån i Finland. Den totala beskattningsnivån för inkomsttagaren kan alltså bli högre än nivån i Finland, och detta beror alltså även på beskattningsnivån i den andra staten.

Pension som erhållits från utlandet (*utlandspension*) kan vara föremål för en sådan utländsk beskattning vars nivå är högst lika hög som den i Finland. I sådana fall är pensionstagarens totalbeskattning högst lika hög som om pensionstagaren hade förvärvat hela sin pensionsinkomst från Finland (*hemlandspension*). Om nivån på den utländska skatten är högre än nivån på motsvarande finska skatt blir pensionstagarens totalbeskattning högre än om pensionstagarens hela pensions-

inkomst hade varit hemlandspension.

För att lätta på beskattningen av utlandspension föreslås en lindring i den progressionseffekt som utlandspension har på beskattningen av hemlandsinkomst. Den föreslagna modellen får emellertid inte leda till att den finska skattelagstiftningen harmoniseras med utländsk skattelagstiftning och genom detta till inkomstöverföringar från de finska skattetagarna till utländska skattetagare. Den får inte heller gynna de pensionstagare som för närvarande redan drar nytta av att i deras totalpension ingår utlandspension.

Om en person som är bosatt i Finland får från en främmande stat pension som enligt ett skatteavtal beskattas endast i denna stat, och dessutom annan förvärvsinkomst, föreslås att det sammanräknade beloppet av hans finska inkomstskatter uträknade enligt inkomstskattelagen sätts ned så att det sammanlagda beloppet av utländsk skatt och finsk skatt är lika stort som om hela pensionsinkomsten hade utgjorts av hemlandspension. Sålunda lindras progressionseffekten av utlandspensionen, och å andra sidan får pensionstagaren inte några extra fördelar. Att totalt undanröja progressionseffekten är inte motiverat, eftersom pensionstagaren i sådant fall skulle komma i ett förmånligare läge än om hela hans förvärvsinkomst utgjordes av hemlandspension.

Enligt förslaget i propositionen inskränks lindringen i progressionseffekten till sådana utlandspensioner förvärvade av person bosatt i Finland som beskattas endast i en främmande stat. Uttrycket "beskattas endast" används i förslaget i samma betydelse som i skatteavtal. Finland beskattar alltså inte sådan utlandspension, i motsats till vad fallet är, när enligt skatteavtal utlandspension "får beskattas" i den främmande staten. I sådant fall räknas den skatt som i den främmande staten har betalats på pensionen av från den finska skatten på samma pension. En person kan självfallet förvärva utöver hemlandspension båda dessa typer av utlandspension. Vidare kan han förvärva även sådan utlandspension som enligt skatteavtal beskattas endast i Finland och annan förvärvsinkomst (t.ex. löneinkomst). Den föreslagna lättningen ges inte i fråga om "får beskattas" -utlandspensioner, "beskattas endast i Finland" -utlandspensioner och andra förvärvsinkomster från utlandet. Vid bestämmandet av den beskattningsbara förvärvsinkomsten för en person hänförs således alla hans ovannämnda

inkomster till den skattepliktiga inkomsten oberoende av hur de behandlas enligt förekommande skatteavtal eller i övrigt enligt finsk skattelagstiftning. Det belopp av de finska inkomstskatter som personen i fråga hade haft att betala utan lindringen i utlandspensionens progressionseffekt bestäms enligt den skattesats som svarar mot nämnda beskattningsbara förvärvsinkomst. Det sammanlagda beloppet av dessa inkomstskatter och de utländska skatter som tas med i jämförelseuträkningen sätts därefter ned till det skattebelopp enligt inkomstskattelagen (1535/1992) som den skattskyldige hade haft att betala på grund av en lika stor förvärvsinkomst, men förvärvad uteslutande från Finland.

En person som är bosatt i Finland är försäkrad för sjukdom i enlighet med sjukförsäkringslagen (364/1963). Den försäkrade skall enligt denna lag betala sjukförsäkringspremie på grund av sina inkomster, så som de konstaterats vid kommunalbeskattningen. Även om utlandspensionen genom skatteavtal är undantagen från kommunalskatt här beaktas den undantagna pensionsinkomsten vid bestämmandet av sjukförsäkringspremien som om skatteavtalet inte existerade, eftersom premien inte omfattas av avtalet, och avtalet således inte inverkar på den försäkrades skyldighet att betala denna premie. I denna proposition föreslås inte någon ändring i effekterna av utlandspension på beloppet av sjukförsäkringspremien.

2. Propositionens ekonomiska och administrativa verkningar

Propositionen har inga administrativa och inga nämnvärda ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen avses bli tillämplad första gången vid beskattningen för 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 136 § inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 136 § inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 1465/1994 som följer:

136 §

Beskattningsens övre gräns

Om en person bosatt i Finland förvärvar från en främmande stat pensionsinkomst, som är skattepliktig i Finland och som enligt gällande avtal mellan Finland och den främmande staten för att undvika dubbelbeskattning beskattas endast i nämnda stat, och förvärvar även annan skattepliktig förvärvsinkomst, och om det sammanlagda beloppet av inkomstskatterna enligt denna lag på dessa inkomster och inkomstskatterna i utlandet på den pensionsinkomst som beskattats endast i den främmande staten är högre än i det fall att hela förvärvsinkomsten hade varit sådan inkomst som beskattas endast eller får

beskattas i Finland, sätts inkomstskatterna enligt denna lag ned. Den skattskyldige påförs i sådant fall i Finland ovannämnda inkomstskatter med ett belopp som tillsammans med skatten i utlandet på den pensionsinkomst som beskattats endast i den främmande staten svarar mot det belopp av inkomstskatter enligt denna lag som den skattskyldige hade haft att erlagga, om hela förvärvsinkomsten hade varit sådan inkomst som beskattas endast eller får beskattas i Finland.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1997.

Helsingfors den 7 maj 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Arja Aho*

